

AI i juridiken

Möjligheter, risker och vägen
framåt – insikter från Nordens
största AI-undersökning
för jurister.

Innehåll

Brev Country Manager	4
Sammanfattning	5
Bakgrund och syfte	7
Avsnitt 1: Stark framtidstro på AI:s möjligheter	8
Avsnitt 2: AI som verktyg – konkret användning	10
Avsnitt 3: Risker och farhågor – AI:s baksida i juridiken	12
Avsnitt 4: AI – en växande konkurrensfaktor för framtidens arbetsgivare	14
Avsnitt 5: Kompetensgapet hotar AI:s genomslag	15
Avsnitt 6: Affärsmodeller i förändring	16
Avsnitt 7: Nya roller och strukturer	18
Avsnitt 8: Norstedts Juridiks rekommendationer	20
Slutord	23

Juridikens framtid formas nu – med AI som drivkraft

"Vi står inför ett tekniskifte som inte bara påverkar hur jurister arbetar – utan även vad det innebär att vara jurist."

AI är utan tvekan en av de mest transformativa krafter vår bransch någonsin ställts inför. Den har potential att effektivisera det juridiska arbetet, förbättra kvaliteten och skapa helt nya sätt att leverera juridisk rådgivning. Men det är också en teknik som måste hantearas med både eftertanke och ansvar.

På Norstedts Juridik ser vi det som vår uppgift att inte bara erbjuda verktyg, utan också bidra till den kunskap och de strukturer som krävs för att AI ska användas på ett sätt som stärker rätts-säkerhet, etik och det mänskliga omdömet.

Vi har därför genomfört en omfattande nordisk AI-undersökning – för att bättre förstå hur jurister ser på AI, vilka behov som finns och vilka utmaningar som måste lösas för att tekniken ska kunna bli ett verkligt stöd i vardagen.

Undersökningen visar tydligt att framtiden tillhör de aktörer som inte bara investerar i teknik, utan också i människor. Vi hoppas att du som läsare ska få både insikter och inspiration för att navigera i det nya landskap som håller på att växa fram.

Vänliga hälsningar,

Jon Boström
Country Manager, Norstedts Juridik

Sammanfattning

AI är på väg att förändra det juridiska yrket i grunden. Norstedts Juridiks nordiska undersökning visar att optimismen är stor, men att det också finns tydliga gränser för förtroende, betydande utbildningsbehov och en stark medvetenhet om de etiska och rättsliga riskerna. Här sammanfattar vi några av de viktigaste insikterna från över 2200 jurister, advokater och juridiskt verksamma i Sverige och Danmark.

Stark framtidstro på AI:s möjligheter

De allra flesta jurister ser AI som ett kraftfullt verktyg för att effektivisera och förbättra det dagliga juridiska arbetet. AI beskrivs ofta som en "digital kollega" som frigör tid, minskar stress och höjer kvaliteten – framför allt i arbetsmoment som research and analys, casre management och admins'istration.

- 70 % har en positiv eller mycket positiv syn på AI som research och analys, case management och administration.
- 91 % anser att AI kan spara tid i det dagliga arbetet.
- 89 % anser att AI kan göra dem mer effektiva.
- 84 % anser att AI kan förbättra kvaliteten i juridiskt arbete, exempelvis genom snabbare research och bättre underlag.
- 85 % anser att AI kan bidra till minskad stress genom att ta över repetitiva uppgifter.

Tydlig gräns för AI:s roll i juridiskt beslutsfattande

Trots den positiva inställningen till AI:s potential, kvarstår en tydlig gräns när det kommer till juridiskt omdöme. Jurister vill ha AI som stöd – inte som ersättning. Etik, erfarenhet och mänsklig analys betraktas fortfarande som oundgängliga i beslutsfattandet.

- Endast 13 % litar lika mycket på AI:s juridiska rekommendationer som på mänskliga kollegors.
- Juridiskt omdöme, etik och rättssäkerhet anses fortfarande vara områden där mänsklig kompetens är oersättlig.

Rättssäkerhet, faktafel och etik – största farhågorna

Undersökningen visar att bristen på transparens, risken för faktafel och bias är de faktorer som tydligast håller tillbaka AI:s bredare användning. AI får inte äventyra rättssäkerheten – särskilt inte i en bransch där varje formulering kan få rättsliga konsekvenser.

- Den största oron rör risker och faktafel från AI-tjänsten - det ses som det främsta hindret för bredare användning. 70 % är oroliga för bias och bristande objektivitet.
- Det finns oro för att yngre jurister blir för beroende av AI vilket riskerar att urholka deras juridiska färdigheter.
- GDPR, sekretess och ansvar är centrala frågor som skapar en oro.
- Etik anses mycket viktigt vid val av AI-tjänst.

Utbildningsbehov bromsar utvecklingen

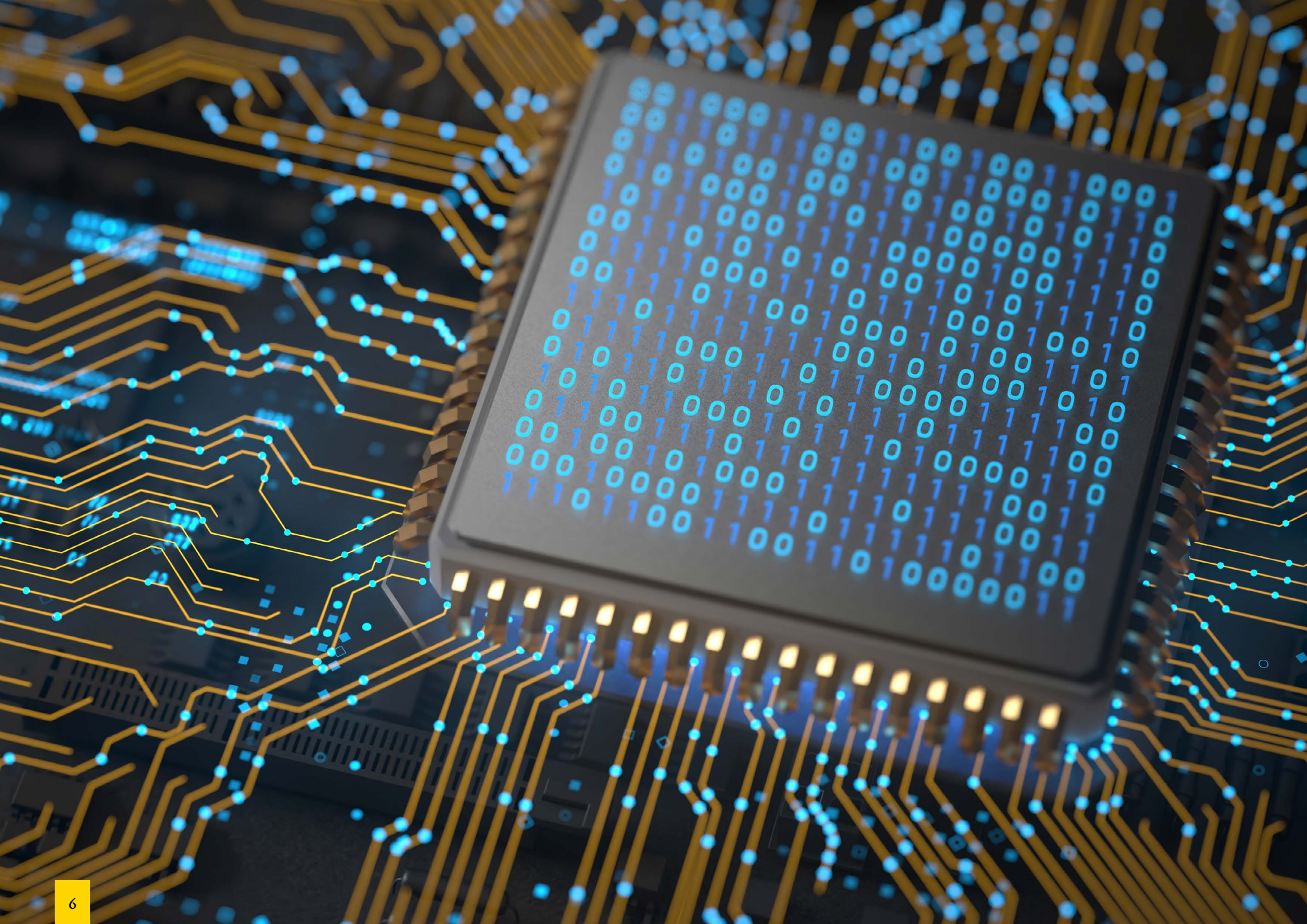
Brist på utbildning är ett av de största hindren för att få ut AI:s fulla potential. Jurister vill använda AI men många saknar den kompetens och vägledning som krävs för att göra det korrekt. Detta skapar både osäkerhet och frustration.

- Bara 19 % anser att de fått tillräcklig utbildning i hur man använder AI i sitt arbete.
- 68 % förväntar sig att arbetsgivaren erbjuder AI-utbildning.
- 41 % är osäkra på hur de praktiskt ska använda AI-verktyg.

AI blir en arbetsgivarfråga

AI påverkar hur arbetsgivare uppfattas av jurister och advokater. Ett tydligt samband syns mellan AI-satsningar och employer branding – både när det gäller rekrytering och lojalitet.

- 49 % anser att en arbetsgivare som satsar på AI är mer attraktiv.
- 16 % kan tänka sig att byta jobb om deras nuvarande inte investerar i AI.
- AI ses som ett tecken på modernitet, framtidssäkring och innovationsförmåga.

Bakgrund & syfte

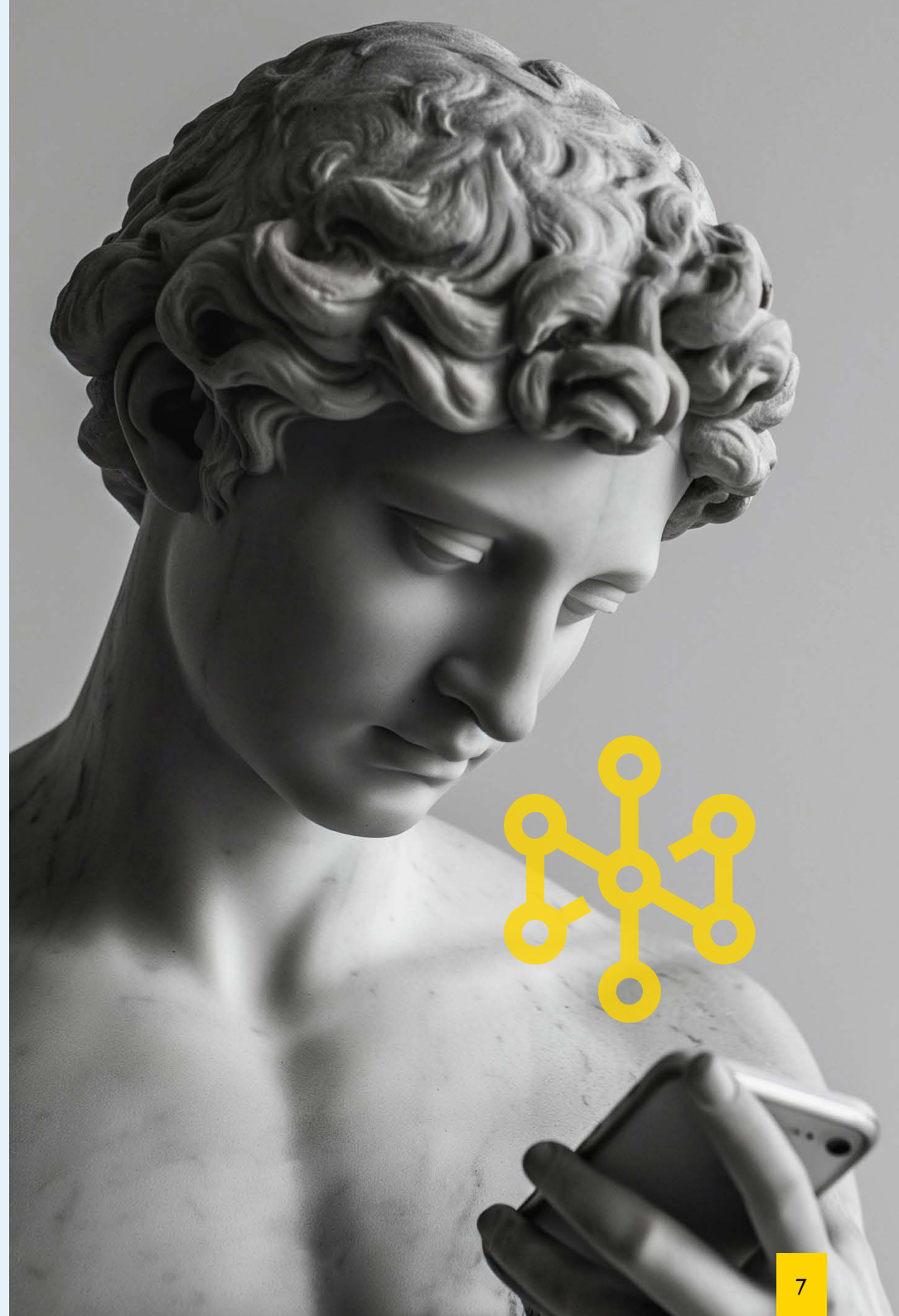
AI har på kort tid blivit en av de mest omvälvande teknologierna för den juridiska sektorn. Samtidigt är det fortfarande mycket som är nytt och oprövat. För att bidra med insikter och vägledning har Norstedts Juridik och Karnov Group genomfört en AI-undersökning riktad till jurister och advokater i Norden.

AI-undersökningen, som genomfördes våren 2025, bygger på över 2 200 svar från jurister, advokater, handläggare och andra juridiskt verksamma i Sverige och Danmark*. Syftet är att belysa:

- Hur jurister inom byråer, företag och myndigheter ser på AI:s roll i juridiken.
- Vilka praktiska användningsområden som upplevs som mest relevanta.
- Vilka hinder och risker som står i vägen för bredare implementering.
- Vilket ansvar som förväntas av arbetsgivare när det gäller utbildning, stöd och vägledning.

Vi ser detta som ett viktigt bidrag till branschens fortsatta utveckling. Insikterna kan användas av beslutsfattare, arbetsgivare och teknikleverantörer som vill göra rätt satsningar – med rätt fokus.

**Undersökningen inkluderar, förutom jurister och advokater, även andra yrkesgrupper som använder juridik i sin yrkesutövning.*

Avsnitt 1

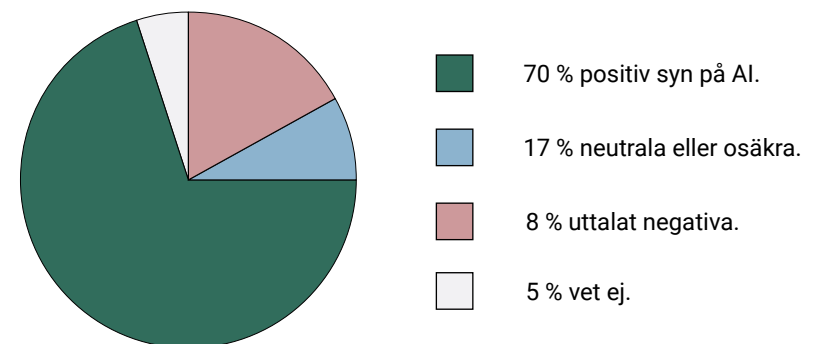
Stark framtidstro på AI:s möjligheter

Norstedts Juridiks undersökning visar tydligt att nordiska jurister och advokater inte längre ser AI som en avlägsen framtidsfråga. Hela 70 % av de tillfrågade har en positiv eller mycket positiv syn på AI:s roll i juridiskt arbete. Endast en mindre grupp, 8 %, uttrycker en uttalat negativ inställning, medan 17 % är neutrala eller osäkra.

Framför allt framstår tidsbesparing och effektivitet som de mest eftertraktade fördelarna. 91 % av juristerna tror att AI kan frigöra tid i det dagliga arbetet. Nästan lika många, 89 %, anser att AI kan hjälpa dem bli mer effektiva och hinna med fler uppgifter utan att tumma på kvaliteten.

AI ses också som en lösning på arbetsbelastning och stress. 85 % anser att AI kan bidra till att minska stressnivån genom att ta över tidskrävande och ofta monotona arbetsuppgifter som dokumentgranskning, informationsinsamling eller enklare textproduktion.

Även kvaliteten i juridiskt arbete ses som ett område där AI kan göra skillnad. 84 % upplever att AI kan höja kvaliteten på deras arbete, till exempel genom att ge snabbare tillgång till relevanta rättskällor, ge förslag på argumentation eller hjälpa till med språkgranskning och struktur.

Fortfarande är 8 % uttalat negativa till AI, medan 17 % är neutrala eller osäkra.

Sammantaget framträder en bild av en bransch som är öppen för AI:s möjligheter, där tekniken främst ses som ett kraftfullt stöd – inte som en ersättare.

Liknande slutsatser framkommer i Thomson Reuters rapport, Future of Professionals Report 2025, där 80% av professionella globalt tror att AI kommer få stor eller transformativ påverkan på deras arbete.

”

AI har stor potential att effektivisera arbete inom det juridiska området, bl.a. genom att snabbt hitta svar, skapa översikt osv.

Manlig jurist, Offentlig sektor

”

AI ger enorma möjligheter till att få information, sammanställa information och sammanfatta information snabbare.

Kvinnlig chefsjurist, offentlig sektor

Avsnitt 2

AI som verktyg – konkret användning

Undersökningen visar att jurister och advokater framför allt använder AI som ett verktyg för att spara tid, höja kvaliteten och underlätta rutinuppgifter.

Bland de mest konkreta användningsområdena finns:

Snabbare research

AI används för att snabbt hitta relevanta rättskällor, domar eller vägledande dokumentation. Det gör det möjligt att korta ner tidskrävande informationssökning och skapa en snabb överblick av komplexa frågeställningar.

Dokumentgranskning

Många jurister använder AI för att gå igenom långa juridiska dokument, upptäcka avvikelser eller sammanfatta innehåll. På så sätt kan de fokusera på mer kvalificerade delar av arbetet.

Textproduktion och språkstöd

AI används också för att producera utkast, förbättra språk, strukturera texter och skapa sammanfattningar. Detta gäller både juridiska dokument och kommunikation gentemot klienter eller myndigheter.

Hur AI redan påverkar arbetsflödet framgår av citat från många respondenter.

Förenklar arbetet och gör allt mer effektivt. Gör allt rutinarbete.

*Kvinnlig jurist,
medelstor advokatbyrå.*

Jag använder AI som ett hjälpmedel vid rättsutredningar.

*Man, Partner,
större advokatbyrå.*

Denna erfarenhet återspeglar en bredare trend i undersökningen. De starkast upplevda fördelarna med AI i juridiskt arbete är:

- **Tidsbesparing** – 91 % av juristerna tror att AI kan frigöra tid i deras dagliga arbete.
- **Ökad effektivitet** – 89 % anser att AI hjälper dem att bli mer produktiva.
- **Minskad stress** – 85 % ser AI som ett sätt att minska stressnivån genom att ta över rutinmässiga och monotona uppgifter.
- **Bättre kvalitet** – 84 % upplever att AI kan förbättra kvaliteten på det juridiska arbetet, bland annat genom snabbare informationshämtning och bättre underlag.

Många beskriver AI som en digital kollega, snarare än ett helt automatiserat system. Det handlar om att få hjälp med underlag, struktur och språklig kvalitet, men med fortsatt mänsklig kontroll över analys och bedömning.

Enligt Thomson Reuters rapport är just tidsbesparing och effektivitet de största vinsterna med AI, där jurister globalt väntas kunna frigöra upp till 240 timmar per år genom effektivare arbetsflöden.

AI:s potential är tydlig – både i Norden och internationellt. Det återstår dock att säkerställa att tekniken används på ett sätt som inte äventyrar kvalitet, rättssäkerhet eller professionellt omdöme.

89 % AI kan **öka** effektivitet.

85 % AI kan **minska** stress.

91 % AI kan **frigöra** tid.

Avsnitt 3

Risker och farhågor – AI:s baksida i juridiken

Trots stor framtidstro råder det bred enighet bland nordiska jurister om att AI också för med sig potentiella risker – särskilt i ett område där rättssäkerhet, etik och mänskligt omdöme är avgörande. Undersökningen visar att 86 % av respondenterna ser överdriven tilltro på AI som det största hotet. Risken att yngre jurister eller icke-expertter förlitar sig för mycket på teknik kan leda till att grundläggande juridiska färdigheter och kritisk analys försvagas.

Som en respondent uttryckte det: ***”Mycket snabbare förberedelser och research – men korrekt och ansvarsfull användning av svaren kräver ett kritiskt förhållningssätt och juridisk erfarenhet.”***

Denna insikt betonar att AI inte får ersätta det mänskliga omdömet, utan måste användas som ett stöd i händerna på en kompetent yrkesutövare.

Felaktiga svar, bias och bristande transparens

Ett av de mest oroande riskmomenten med AI i juridiken är risken för felaktiga eller vilseledande svar. Eftersom AI genererar text baserat på mönster i data snarare än verklig förståelse, finns det alltid en risk att svaren blir felaktiga, ofullständiga eller saknar tydlig källförankring – något som i juridiska sammanhang kan få långtgående konsekvenser.

Samtidigt uttrycker 70 % av respondenterna oro för bias – alltså risken att AI förstärker omedvetna fördomar eller inte är helt objektiv i sina analyser. Detta är särskilt allvarligt i en rättslig kontext där rättssäkerhet, likabehandling och neutralitet är grundläggande principer. Brist i transparens och förklarbarhet ökar dessutom osäkerheten kring hur AI kommer fram till sina slutsatser, vilket kan försvåra både granskning och ansvarsfördelning.

66 % ser dataskydd och sekretess som ett stort bekymmer. AI skapar nya utmaningar kring hur känsliga uppgifter hanteras och vilka garantier som finns för att information inte används, lagras eller sprids på ett olämpligt sätt. Den juridiska branschen är van vid tydliga ramar för GDPR, klientsekretess och informationshantering – men dessa måste nu anpassas till AI-integrerade processer.

62 % lyfter behovet av transparens och förklarbarhet i AI-system. Jurister vill förstå varför AI ger ett visst svar, vilka källor som använts och vilka begränsningar som finns. I juridikens värld är "svart låda"-teknik sällan acceptabel.

Ansvarsfrågan fortfarande oklar

Även om 55 % uttrycker oro för juridiskt ansvar vid AI-användning, rankas detta något lägre – eventuellt eftersom området ännu saknar tydliga regelverk. Vem bär ansvaret om ett AI-genererat underlag leder till ett felaktigt beslut? Hur ska ansvarsfördelningen se ut mellan jurist, system och arbetsgivare?

Samma mönster globalt

Enligt Thomson Reuters rapport delar jurister världen över samma oro. 91 % anser att AI måste vara mer exakt än människor innan man fullt ut kan lita på tekniken i juridiska sammanhang. Rapporten bekräftar att tillit, transparens, dataskydd och mänsklig kontroll är förutsättningar för ansvarsfull AI-användning inom juridiken – inte tillval.

För att minska riskerna med AI arbetar Norstedts Juridik med en ansvarsfull utveckling där juridisk kvalitet och rättssäkerhet är i fokus. JUNO AI bygger enbart på kvalitetssäkrat material och ger alltid tydliga källhänvisningar för transparens och kontroll. Vi tillämpar en human-in-the-loop-princip – AI är ett stöd, inte en ersättning. Genom juridisk expertis, tydliga användarbegränsningar och etiska riktlinjer skapar vi trygghet i användningen.

Risker med AI i juridiken

Avsnitt 4

AI – en växande konkurrensfaktor för framtidens arbetsgivare

Tillgång till moderna AI-verktyg håller snabbt på att bli en strategisk konkurrensfördel för arbetsgivare inom juridiken. Nästan hälften (49 %) av juristerna i Norstedts Juridiks AI-undersökning anser att en arbetsgivare som satsar på AI framstår som mer attraktiv. Det signalerar framtidsfokus, innovationsvilja och en ambition att effektivisera arbetet.

Även om det ännu inte är en avgörande lojalitetsfråga – endast 16 % uppger att de skulle överväga att byta arbetsgivare om deras nuvarande inte investerar i AI – är det tydligt att förväntningarna ökar. Majoriteten förblir lojala, men skickar samtidigt en tydlig signal: arbetsgivare som vill upplevas som relevanta i framtidens juridik måste satsa på tekniken.

Det handlar dock inte bara om tillgång till verktyg, utan också om kompetensutveckling. Hela 68 % av de svarande förväntar sig att deras arbetsgivare erbjuder utbildning i hur AI ska användas. Osäkerheten kring AI är fortfarande påtaglig, vilket också framgår av kommentarer i undersökningen. Flera respondenter uttrycker en vilja att använda AI, men betonar samtidigt behovet av stöd och vägledning från arbetsgivaren för att tekniken ska bli en naturlig del av arbetsvardagen.

Advokatbyråer och företag som möter detta behov – med både teknik och stöd – kommer att stå starkare i konkurrensen om branschtalang.

Min arbetsplats satsar på AI-lösningar, och det är jag mycket nöjd med.

*Kvinnlig biträdande jurist,
Stor advokatbyrå*

49 %

anser att arbetsgivare som satsar på AI är mer attraktiva.

16 %

överväger byta arbetsgivare om de inte investerar i AI.

Avsnitt 5

Kompetensgapet hotar AI:s genomslag

Ett av de tydligaste resultaten i Norstedts Juridiks AI-undersökning är att utbildningsgapet riskerar att bromsa AI:s genomslag i den juridiska branschen.

Trots att många jurister ser AI som en möjlig effektiviseringsfaktor, uppger endast 19 % av de nordiska respondenterna att de har fått tillräcklig utbildning för att använda AI effektivt i sitt arbete. Samtidigt råder det utbredd osäkerhet kring hur tekniken ska användas på rätt sätt. Hela 41 % av de svarande känner sig osäkra på hur de ska använda AI-verktyg korrekt.

Behovet av utbildning handlar inte bara om tekniska färdigheter i hur verktygen fungerar, utan minst lika mycket om att förstå juridiska och etiska aspekter kopplade till AI. Flera respondenter betonar att det krävs kritisk granskning och juridisk erfarenhet för att använda tekniken ansvarsfullt.

Juridiken ställer särskilda krav på korrekthet, källhänvisning och ansvar, vilket förstärker utbildningsbehovet. Utan rätt kompetens riskerar organisationer att investera betydande resurser i AI-teknik utan att uppnå den förväntade effekten. Riktad utbildning är därmed en avgörande förutsättning för att realisera nyttan fullt ut.

Även globalt ses utbildning som en avgörande faktor. Organisationer som investerar i AI-kompetens får enligt Thomson Reuters upp till 3,5 gånger högre ROI på sina AI-satsningar. Det understryker att utbildning inte är en kostnad – utan en investering för framtidens juridiska arbetsplats.

68 %

förväntar sig att deras arbetsgivare erbjuder utbildning inom AI.

19 %

uppger att de fått tillräckligt med utbildning inom AI.

41 %

är osäkra på hur de ska använda AI.

Avsnitt 6

Affärsmodeller i förändring – AI:s påverkan på den juridiska tjänstemarknaden

AI förändrar inte bara hur juridiskt arbete utförs – det utmanar själva grunden för advokatbyråers arbetsprocesser och affärsmodeller. Samtidigt öppnar AI för helt nya möjligheter att skala upp tjänster, erbjuda mer förutsägbara leveranser och öka kundvärdet, vilket kan bana väg för nya prismodeller baserade på resultat, fasta arvoden eller abonnemangsbaserade lösningar.

Från timmar till kundvärde – AI som differentieringsfaktor

För advokatbyråer innebär AI en utmaning för den traditionella affärslogiken, där intäkter ofta baseras på nedlagd tid. När tekniken effektiviserar arbete som tidigare tagit timmar – som research, dokumentgranskning och upprättande av avtal – uppstår ett potentiellt intäktsbortfall om inte affärsmodellen anpassas.

AI möjliggör mer skalbara och differentierade tjänster. Byråer som är tidiga i sin AI-adoption kan erbjuda:

- Stärkt kundvärde i form av förutsägbara leveranser och högre tillgänglighet.
- Nya prismodeller som fasta arvoden, abonnemang eller resultatbaserade lösningar.

Klienters krav på juridiska tjänster förändrats. Snabbhet, tillgänglighet och kvalitet ses mer och mer som en självklarhet – inte en bonus. I takt med att andra branscher – som bank, försäkring och vård – erbjuder digitala tjänster med omedelbar tillgång och hög användarupplevelse, förväntar sig klienter liknande service även från sina juridiska rådgivare. Här kan AI bli en konkurrensfördel för byråer som använder tekniken för att effektivisera till exempel juridisk research, granskning, och dokumentproduktion.

Affärsmodellen kan behöva ändras framöver och övergå till mer värdebaserad debitering än timbaserad.

Kvinnlig advokat, mindre advokatbyrå.

Juridiskt ansvar och kvalitetssäkring

Införandet av AI-tjänster innebär inte bara effektivisering – det förändrar de grundläggande kraven på intern styrning, tillsyn och dokumentation. För att upprätthålla förtroende, integritet och rättssäkerhet krävs att advokatbyråer och juridiska avdelningar proaktivt anpassar sina strukturer och processer.

Tydliga rutiner för granskning och dokumentation.

AI-genererat innehåll bör granskas enligt fördefinierade rutiner innan det används i ärendehantering eller kommuniceras externt. Dokumentation av beslut och hur AI har använts blir en viktig del i att uppfylla kraven på spårbarhet och ansvar.

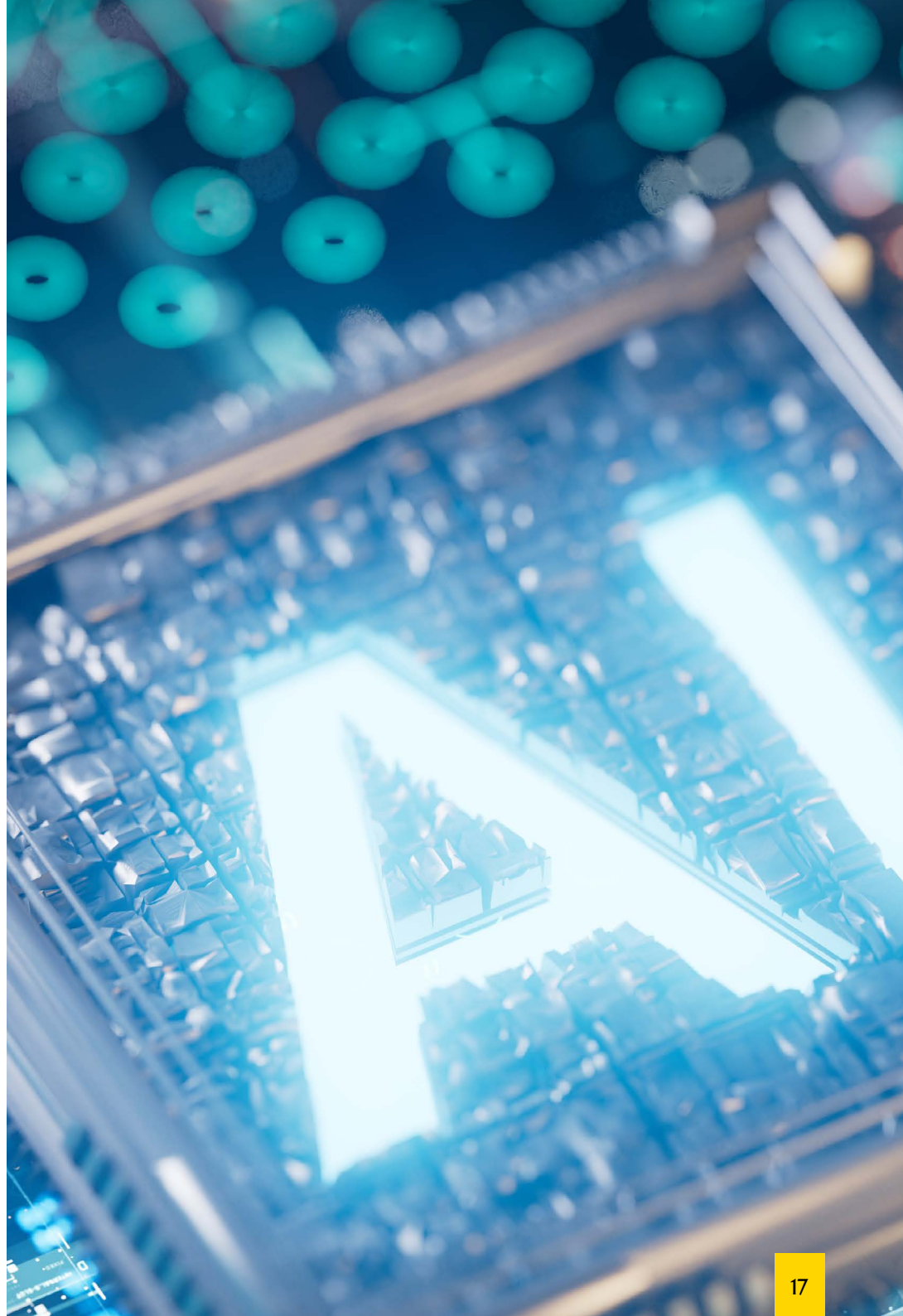
Klar ansvarsfördelning mellan människa och system.

Vem bär det juridiska ansvaret för innehållet när AI varit en del av processen? Vem ska godkänna AI-genererade analyser, och hur ska fel hanteras? Att definiera roller och beslutsgränser är centralt – både internt och gentemot klienten.

Polisy och riktlinjer för AI-användning i olika ärenden.

Alla juridiska uppdrag lämpar sig inte för AI-stöd. Därför krävs tydliga styrdokument som anger när, hur och i vilka sammanhang AI-tjänster får användas. Detta stärker inte bara rättssäkerheten – det skapar också trygghet hos medarbetare.

På sikt kommer AI sannolikt att förstärka skillnaderna mellan byråer som tar ett strategiskt grepp om teknikutvecklingen – och de som inte gör det. De förstnämnda kommer kunna kombinera juridisk spetskompetens med teknisk effektivitet, vilket skapar en tydlig konkurrensfördel både i anbudssituationer och i klientrelationer.

Avsnitt 7

Nya roller och strukturer – AI:s påverkan på interna juristavdelningar och medborgares tillgång till juridik

AI påverkar också hur juridiken tillämpas internt i företag, myndigheter och samhället i stort. AI gör det möjligt för verksamheter att snabbt få tillgång till juridiskt underlag, analysera risker och ta fram beslutsstöd i realtid.

Inhouse-jurister inom företag, myndigheter och organisationer får med AI helt nya möjligheter att hantera uppgifter som tidigare outsourcats till externa advokatbyråer. Det innebär att juridisk kompetens flyttar närmare verksamheten.

Inhouse-jurister får större kapacitet att hantera fler ärenden internt. Det förändrar relationen till externa rådgivare, som i högre grad anlitas för strategisk rådgivning, komplexa ärenden eller särskilda expertkunskaper. Interna juristfunktioner blir mer självförsörjande och integrerade i organisationens beslutsflöde.

Juridiska avdelningar kan arbeta mer proaktivt, exempelvis genom att identifiera regelrisker, tolka nya lagar och föreslå anpassningar innan problem uppstår – tack vare AI-stöd i omvärldsbevakning och utredningar. Det kommer ställa nya krav på prioritering och kompetensförsörjning inom juridiska avdelningar, men kan också leda till effektivare beslutsvägar och ökad intern kontroll.

AI möjliggör även delvis självbetjäning för andra avdelningar. Medarbetare utan juridisk skolning kan med hjälp av rättssäkra AI-verktyg få vägledning i juridiska frågor utan att behöva belasta den juridiska avdelningen. Detta frigör tid för mer strategiskt arbete.

Privatpersoner: Ökad tillgång till juridik med AI

För medborgare och privatpersoner innebär AI ett ökat mått av tillgänglighet. Genom att få hjälp att tolka lagar, skriva juridiska dokument eller förstå sina rättigheter, sänks trösklarna till rättssystemet. Det kan i längden bidra till ökad rättvisa och tillgång till rättssäker information, särskilt i enklare ärenden.

Genom lättillgängliga verktyg kan medborgare:

- Få hjälp att tolka avtal och beslut.
- Förstå sina rättigheter.
- Förbereda enklare juridiska ärenden själva.

Detta skapar möjligheter för ökad rättstillgång – särskilt i vardagsnära juridik. Men det kräver också:

- Tydliga gränser för vad AI får och inte får göra.
- Transparens kring datakällor och ansvar.
- Möjlighet till mänsklig kontroll och uppföljning.

AI medför möjligheter till mycket mer kraftfulla verktyg. Men utan rätt struktur och vägledning riskerar tekniken att användas fel eller skapa falsk trygghet. Juridikens framtid handlar därför inte bara om tillgång till teknik, utan om att använda den klokt, ansvarsfullt och i rätt kontext.

Det är enligt dessa principer Norstedts Juridik byggt JUNO AI – med juridisk förankring, expertgranskade källor och full transparens. JUNO AI är en AI-tjänst för juridik baserad på svensk rättskärlära. Den ger tydliga svar med källhänvisning, stödjer rättssäkra beslut och stärker användarens juridiska omdöme. För inhouse-jurister, kommuner och andra organisationer innebär det ett tryggt och effektivt stöd i vardagen – där tekniken kompletterar, men aldrig ersätter, människan.

Avsnitt 8

Norstedts Juridiks rekommendationer – Vägen framåt med AI i juridiken

Norstedts Juridiks nordiska AI-undersökning visar tydligt att AI är en enorm möjlighet för den juridiska branschen – men också en teknik som kräver utbildning, struktur och etiska riktlinjer.

Samtidigt står jurist- och advokatbyråer inför en ny verklighet där trycket på ökad effektivitet, leveranssäkerhet och affärsmässighet blir allt starkare. Klienter förväntar sig snabbare svar, högre tillgänglighet och fortsatt juridisk precision – något som AI kan möjliggöra, men bara om tekniken införs med tydliga ramar och kompetensutveckling.

Med utgångspunkt i både våra undersökningsresultat och vår mångåriga erfarenhet som innehållsleverantör och teknikutvecklare inom juridiken, presenterar vi här ett antal rekommendationer för organisationer som vill ta nästa steg i sin strategiska AI-utveckling.

1. Prioritera utbildning och stöd

AI är ett kraftfullt verktyg, men dess värde står delvis och faller med den mänskliga kompetensen att använda den rätt. Investera i utbildning som inte bara täcker teknikens funktioner, utan även delvis:

- Juridiska risker.
- Etiska överväganden.
- Praktiska arbetssätt.

Se till att utbildningen är återkommande, eftersom AI-tekniken utvecklas snabbt.

2. Inför tydliga AI-policyer

Organisationer som vill använda AI tryggt och effektivt behöver skapa klara riktlinjer för:

- När AI får användas.
- Vilka uppgifter som alltid kräver mänsklig granskning.
- Hur resultat ska dokumenteras och kvalitetssäkras.

Tydliga policyer skapar trygghet för medarbetarna och stärker förtroendet hos kunder och klienter.

3. Våga testa – men med mänsklig kontroll

Många ser AI som ett hot just för att tekniken känns okänd. Vi rekommenderar att arbetsgivare:

- Uppmuntrar medarbetarna att prova AI i kontrollerade situationer.
- Börjar småskaligt med icke-kritiska arbetsuppgifter.
- Alltid kombinerar AI:s output med mänsklig granskning och juridiskt omdöme.

AI ska fungera som ett kvalificerat stöd i analysen – inte ersätta det juridiska omdömet.

4. Tänk hållbarhet och etik

AI öppnar för nya möjligheter – men väcker också frågor kring:

- Rättssäkerhet, objektivitet och risk för bias.
- Integritet och dataskydd.
- Miljöpåverkan vid användning av stora modeller. För juridiken är etik och hållbarhet inte bara en värdegrundsfråga, utan en grundförutsättning. Bygg AI-strategier som väger in dessa aspekter från start.

5. Anpassa affärsmodellen till en AI-driven verklighet

AI effektiviserar uppgifter som tidigare varit tidskrävande. För att möta förändringen bör ni:

- Utvärdera prismodeller bortom timdebitering.
- Överväga fasta arvoden, paketslösningar eller abonnemangsmodeller.
- Kommunicera värdet av leverans – inte bara tiden det tar.

Detta stärker både konkurrenskraft och förtroende.

6. Sätt kundnytta och snabbhet i centrum

För att möta förändrade kundförväntningar behöver AI användas där det ger konkret värde.

- Kartlägg var AI kan ge snabbare och mer träffsäkra svar.
- Integrera tekniken i arbetsflöden som påverkar klientupplevelsen.
- Se AI som ett sätt att förstärka – inte förminska – klientkontakten.

Klienter kommer att förvänta sig att ni använder verktyg som kortar ledtider och ökar precisionen.

7. Skapa interna strukturer för kvalitet och ansvar

AI förändrar inte bara vad som görs, utan också hur det görs.

- Inför interna riktlinjer för granskning av AI-genererat material.
- Definiera ansvarsfördelning mellan teknik och medarbetare.
- Säkerställ spårbarhet i varje steg – särskilt i komplexa ärenden.

8. Agera proaktivt – teknikutvecklingen väntar inte

AI är redan här, se till att ni är redo att använda tekniken.

- Starta småskaliga pilotprojekt.
- Följ upp och justera kontinuerligt.
- Prioritera AI som en affärskritisk fråga, inte bara ett IT-initiativ.

De organisationer som redan nu bygger kompetens, struktur och kultur kring AI kommer att ligga steget före – både juridiskt och affärsmässigt.

Slutord

För den juridiska branschen innebär AI ett avgörande skifte; effektivitet, kvalitet och kundförväntningar omformas i grunden. Samtidigt kräver tekniken högre krav på ansvar, transparens och juridisk integritet.

Norstedts Juridiks nordiska AI-undersökning visar att jurister, advokater och andra som använder juridik i sin yrkesutövning är redo att ta steget in i AI-eran – men vill göra det med kunskap, kontroll och etiska riktlinjer. Potentialen är enorm, men för att förverkligas krävs riktad utbildning, tydliga strukturer och ett strategiskt ramverk för hur tekniken ska användas i praktiken.

För advokatbyråer, interna inhouseteam på företag och myndigheter innebär detta mer än ett teknologiskt vägval – det är ett affärskritiskt skifte. Nya krav på snabbhet, skalbarhet och kundvärde utmanar traditionella arbetssätt och prismodeller. De byråer som lyckas förena juridisk spetskompetens med teknisk förmåga kommer att definiera morgondagens branschstandard.

Norstedts Juridik vill vara en aktiv partner i den pågående förändringen. Med vår juridiska expertis, vårt kvalitetssäkrade innehåll och AI-tjänster vill vi bidra med konkreta lösningar och insikter som gör det enklare för våra kunder att navigera i ett nytt juridiskt landskap. Vår ambition är att stärka branschen som helhet – genom att kombinera teknikens möjligheter med juridikens krav på noggrannhet, etik och rättssäkerhet.

Framtidens juridik formas nu – och den formas bäst med AI som verktyg, men alltid med människan som beslutsfattare.

Om Norstedts Juridik

Norstedts Juridik är en av de ledande leverantörerna av affärskritisk information inom juridik, med över 200 års erfarenhet av att stödja rättsväsendet i Sverige. Vi kombinerar juridisk expertis med den senaste tekniken för att skapa innovativa och effektiva tjänster.

Vi är utgivare av Sveriges Rikes Lag, lagkommentarer i det Gula och Blå biblioteket samt ett stort antal juridiska verk. Vår digitala plattform JUNO, och AI-tjänst, JUNO AI, används dagligen av advokatbyråer, domstolar, myndigheter, kommuner och företag som vill arbeta smartare, snabbare och mer träffsäkert. Norstedts Juridik ägs av Karnov Group.

www.nj.se